

Rapport

Datum: 14 maart 2005

Rapportnummer: 2005/078

Klacht

Verzoeker klaagt over de wijze waarop de directeur van de Belastingdienst/Utrecht-Gooi zijn beroep van 28 juli 2004 inzake de beslissing van 19 juli 2004 van de Belastingdienst Zuidwest, kantoor Breda, op zijn verzoek om uitstel van betaling voor de naheffingsaanslag omzetbelasting, over het tijdvak 1 januari 1998 tot en met 31 december 2002 en de daarin begrepen bestuurlijke boete, heeft behandeld. Verzoeker wijst erop dat hij niet in de gelegenheid is gesteld te worden gehoord of het beroep nader te motiveren en dat de uitspraak slechts zeer marginaal is gemotiveerd.

Verzoeker wijst er voorts op dat de gevolgen van de beslissing op zijn beroep buitenproportioneel zijn omdat de betaling van de, niet onherroepelijk vaststaande, naheffingsaanslag zal leiden tot zijn faillissement.

Beoordeling

I. Algemeen

1. De Belastingdienst/Zuidwest, kantoor Breda, (hierna: de Belastingdienst Breda) heeft verzoeker met dagtekening 28 oktober 2003 een naheffingsaanslag omzetbelasting tot een bedrag van € 1.018.938 opgelegd en hem daarbij een bestuurlijke boete opgelegd van 25% (€ 254.650). De naheffingsaanslag werd aan verzoeker opgelegd omdat de Belastingdienst van mening was dat verzoeker op door hem verrichte transacties met personenauto's ten onrechte het nultarief voor intracommunautaire leveringen had toegepast.

2. Verzoekers gemachtigde heeft tegen de naheffingsaanslag en tegen de boete tijdig bezwaar aangetekend. Daarbij heeft hij de Belastingdienst Breda verzocht verzoeker voor het bedrag van de naheffingsaanslag en de boete uitstel van betaling te verlenen. In een brief van 6 november 2003 liet de Belastingdienst Breda verzoekers gemachtigde weten dat het verzoek om uitstel van betaling was afgewezen tenzij binnen een termijn van veertien dagen zekerheid werd geboden voor het bedrag waarvoor uitstel werd gevraagd. De Belastingdienst Breda merkte daarbij op dat verzoeker met de ontvanger contact kon opnemen over de vorm waarin de gevraagde zekerheid zou worden verstrekt.

3. Verzoekers gemachtigde stelde tegen deze beslissing van de Belastingdienst Breda tijdig beroep in bij de directeur van de Belastingdienst/Utrecht-Gooi. Hij verzocht daarbij hem een termijn te stellen voor nadere motivering van zijn beroep. De directeur van de Belastingdienst/Utrecht-Gooi wees het beroep, zonder in te gaan op het verzoek om een nadere termijn, af in een uitspraak van 17 augustus 2004.

II. Ten aanzien van verzoekers klacht

1. Verzoeker klaagt in de eerste plaats over de wijze waarop de Belastingdienst/Utrecht-Gooi heeft gereageerd op zijn beroep. Hij klaagt er in het bijzonder over dat hij niet in de gelegenheid is gesteld het beroep nader te motiveren noch om te worden gehoord.

2. De Belastingdienst/Utrecht-Gooi stelt zich op het standpunt dat het beroep correct is afgehandeld. Ten aanzien van het verzoek om het beroep nader te mogen motiveren stelt de Belastingdienst/Utrecht-Gooi dat het niet nodig was hierop in te gaan omdat het ook verzoekers gemachtigde duidelijk was dat er geen nieuwe feiten naar voren konden komen. De Belastingdienst wijst bovendien op de mogelijkheid om ook na de uitspraak relevante feiten en omstandigheden naar voren te brengen.

3. Ten aanzien van het verzoek om een termijn voor de motivering van het beroepschrift overweegt de Nationale ombudsman het volgende.

Het beginsel van fair play houdt voor bestuursorganen in dat zij burgers de mogelijkheid geven hun procedurele kansen te benutten.

4. Het door verzoekers gemachtigde bij de Belastingdienst/Utrecht-Gooi ingediende beroepschrift vermeldde niet de gronden waarop het beroep was gebaseerd tegen de beslissing van de Belastingdienst Breda om niet langer uitstel van betaling te verlenen wanneer door verzoeker niet voldoende zekerheid zou worden geboden. Gelet hierop en op het bepaalde in artikel 25, paragraaf 1, lid 21, Leidraad Invordering 1990 (zie Achtergrond, onder 1.) had de Belastingdienst/Utrecht-Gooi verzoekers gemachtigde een redelijke termijn moeten stellen om het beroepschrift te motiveren. Dit geldt temeer nu verzoekers gemachtigde in het beroepschrift had verzocht hem hiertoe een termijn te stellen.

Door verzoeker niet in de gelegenheid te stellen zijn beroep te motiveren, heeft de Belastingdienst verzoeker niet de mogelijkheid gegeven om te trachten zijn procedurele kansen maximaal te realiseren. De Belastingdienst heeft hiermee gehandeld in strijd met het beginsel van fair play.

De onderzochte gedraging is in zoverre niet behoorlijk.

5. Ten aanzien van het horen wordt het volgende overwogen.

Het vereiste van hoor en wederhoor houdt in dat bestuursorganen bij de voorbereiding van een handeling of beslissing betrokkenen in staat stellen te worden gehoord.

6. Ingevolge het bepaalde in artikel 25, paragraaf 1, lid 21, Leidraad Invordering 1990 en artikel 6.2.2. Voorschrift Algemene wet bestuursrecht 1997 (zie Achtergrond, onder 2.) gold voor de Belastingdienst/Utrecht-Gooi ter zake van de behandeling van het beroepschrift de verplichting verzoeker of diens gemachtigde in de gelegenheid te stellen te worden

gehoord. Daarvan kon, voor zover hier van belang, slechts worden afgeweken

indien het beroep moest worden aangemerkt als kennelijk ongegrond. Zolang het beroep echter niet was gemotiveerd, zou een dergelijk oordeel op zijn minst als voorbarig moeten worden aangemerkt.

Door verzoeker niet in de gelegenheid te stellen om te worden gehoord, heeft de Belastingdienst gehandeld in strijd met het vereiste van hoor en wederhoor.

De onderzochte gedraging is in zoverre niet behoorlijk.

7. Verzoeker klaagt er voorts over dat de uitspraak van 17 augustus 2004 slechts marginaal is gemotiveerd.

8. Het motiveringsvereiste houdt in dat het handelen van bestuursorganen feitelijk en logisch wordt gedragen door een kenbare motivering.

9. De Belastingdienst/Utrecht-Gooi heeft in de uitspraak van 17 augustus 2004 voldoende duidelijk aangegeven dat de reden voor de afwijzing van het beroep is gelegen in het ontbreken van de gevraagde zekerheid. De Belastingdienst/Utrecht-Gooi heeft daarbij aangegeven op welk voorschrift het verzoek om zekerheid te stellen is gegrond en waarom dat verzoek in dit geval ook redelijk moet worden geacht. In zoverre kan niet worden gezegd dat de uitspraak onvoldoende is gemotiveerd.

De onderzochte gedraging is in zoverre dan ook behoorlijk.

10. Naast dit oordeel is echter het volgende van belang.

Het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking houdt in dat bestuursorganen burgers met het oog op de behartiging van hun belangen actief en desgevraagd van adequate informatie voorzien.

11. Van de Belastingdienst/Utrecht-Gooi had verwacht mogen worden dat hij verzoeker in zijn uitspraak duidelijker had geïnformeerd over de gevolgen van het uitblijven van de gevraagde zekerheidsstelling voor de invordering en over verzoekers misvatting dat dit uitblijven zou leiden tot daadwerkelijke invordering van de nog niet onherroepelijk vaststaande naheffingsaanslag omzetbelasting. In zijn reactie van 12 oktober 2004 aan de Nationale ombudsman op verzoekers klacht wordt deze uitleg wel gegeven. Voorts wordt daarin terecht geconstateerd dat het gebruik van het woord "betaling" in het advies aan verzoeker dat is opgenomen in de uitspraak op het beroepschrift niet geheel correct, dat wil in dit verband zeggen, minder gelukkig gekozen, is. In de reactie op de klacht aan de Nationale ombudsman wordt immers aangegeven dat, in overeenstemming met het bepaalde in artikel 25, paragraaf 2, lid 3 van de Leidraad Invordering 1990 (zie Achtergrond, onder 1.) geen onherroepelijke invorderingsmaatregelen zullen worden

getroffen zolang de naheffingsaanslag niet onherroepelijk vaststaat en dat uitblijven van de gevraagde zekerheidsstelling zal leiden tot beslaglegging met een conservatoir karakter. De Belastingdienst is dan ook in gebreke gebleven op het punt van de actieve en adequate informatieverstrekking.

De onderzochte gedraging is in zoverre niet behoorlijk.

12. Verzoeker klaagt er ten slotte over dat de beslissing van de Belastingdienst/Utrecht-Gooi op zijn beroep voor hem buitenproportionele gevolgen kan hebben omdat betaling van de nog niet onherroepelijk vaststaande naheffingsaanslag omzetbelasting zal leiden tot zijn faillissement.

13. De Belastingdienst merkt op dat de door verzoeker bedoelde buitenproportionele gevolgen zich niet zullen voordoen omdat het de ontvanger zonder toestemming van de directeur niet is toegestaan onherroepelijke invorderingsmaatregelen te nemen.

14. Ten aanzien van dit onderdeel van de klacht wordt het volgende overwogen.

Het redelijkheidsvereiste houdt in dat bestuursorganen de in het geding zijnde belangen tegen elkaar afwegen en dat de uitkomst hiervan niet onredelijk is.

15. De Belastingdienst kan in zijn standpunt worden gevolgd voor zover de Belastingdienst heeft bedoeld aan te geven dat onherroepelijke invorderingsmaatregelen alleen plaatsvinden met voorafgaande toestemming van het Ministerie van Financiën. De bepalingen van de Leidraad Invordering 1990 bieden voldoende waarborg dat zich geen buitenproportionele gevolgen van de vraag om zekerheid zullen voordoen zolang de bestreden naheffingsaanslag niet onherroepelijk vaststaat. Hierboven is reeds overwogen dat het beter ware geweest indien de Belastingdienst verzoeker daaromtrent duidelijker zou hebben geïnformeerd. De stelling van verzoeker dat ook een beslag met conservatoir karakter veelal zal leiden tot buitenproportionele gevolgen zoals een faillissement wordt door hem niet nader onderbouwd en door de Nationale ombudsman ook niet aannemelijk geacht.

De onderzochte gedraging is op dit punt behoorlijk.

Conclusie

De klacht over de onderzochte gedraging van de Belastingdienst/Utrecht-Gooi is gegrond ten aanzien van:

- het niet verlenen van een termijn voor de motivering van het beroep, wegens schending van het beginsel van fair-play;

- het niet in de gelegenheid stellen van verzoeker om te worden gehoord, wegens

schending van het vereiste van hoor en wederhoor;

- het onvoldoende verstrekken van informatie over de gevolgen van het niet-verstrekken van zekerheid, wegens schending van het vereiste van actieve en adequate informatieverstrekking.

niet gegrond ten aanzien van:

- de motivering van de uitspraak op het beroepschrift;

- ten aanzien van de gevolgen van het eisen van zekerheid.

Onderzoek

Op 24 augustus 2004 ontving de Nationale ombudsman een verzoekschrift, gedagtekend 23 augustus 2004, van de heer L. te Baarle-Nassau, ingediend door mr. P. Tielemans te Eindhoven, met een klacht over een gedraging van de Belastingdienst/Utrecht-Gooi.

Naar deze gedraging, die wordt aangemerkt als een gedraging van de minister van Financiën, werd een onderzoek ingesteld.

In het kader van het onderzoek werd de Belastingdienst/Utrecht-Gooi verzocht op de klacht te reageren en een afschrift toe te sturen van de stukken die op de klacht betrekking hebben.

Het resultaat van het onderzoek werd als verslag van bevindingen gestuurd aan betrokkenen.

De Belastingdienst deelde mee zich met de inhoud van het verslag te kunnen verenigen.

De reactie van verzoeker gaf aanleiding het verslag op een enkel punt aan te vullen.

Bevindingen

De bevindingen van het onderzoek luiden als volgt:

A. feiten

1. Verzoeker handelt in auto's. Met dagtekening 28 oktober 2003 ontving hij van de Belastingdienst/Zuidwest, kantoor Breda (hierna: de Belastingdienst Breda) een naheffingsaanslag omzetbelasting tot een bedrag van € 1.018.938. Met de naheffingsaanslag werd hem een bestuurlijke boete opgelegd van 25% ofwel € 254.650.

2. Op 6 november 2003 tekende verzoekers gemachtigde formeel bezwaar aan tegen de naheffingsaanslag en tegen de boete. Tevens verzocht hij om uitstel van betaling voor een bedrag van € 1.341.905.

3. In een brief van 8 december 2003 motiveerde verzoekers gemachtigde het bezwaarschrift. Hij schreef onder meer het volgende:

“... De Belastingdienst Breda heeft voor de jaren 1998 tot en met 2002 een boekenonderzoek ingesteld bij (verzoeker; N.o.). Deze controle heeft zich beperkt tot de omzetbelasting.

(Verzoeker; N.o.) heeft gedurende de voornoemde periode nagenoeg louter intracommunautaire transacties verricht. Het betrof hoofdzakelijk personenauto's gekocht van Duitse ondernemers die (verzoeker; N.o.) intracommunautair verwierf in Nederland en vervolgens intracommunautair leverde aan ondernemers in Duitsland, alsmede andere EU-lidstaten.

De kopers hebben de auto's vaak zelf opgehaald en de koopprijs in contanten voldaan. Afhaalverklaringen zijn niet voorhanden.

(Verzoeker; N.o.) heeft de in Nederland belastbare intracommunautaire verwervingen in zijn aangiften omzetbelasting over de voornoemde periode vermeld. Per vergissing zijn de bedragen (van) de verschuldigde BTW en verrekenbare BTW door hem niet vermeld. Per saldo heeft dit niet tot nadelige effecten voor de Belastingdienst geleid.

De intracommunautaire leveringen heeft (verzoeker; N.o.) in zijn BTW-aangiften aan het BTW nul-tarief onderworpen.

De Belastingdienst stelt zich op het standpunt dat niet naar genoegen uit de boeken en bescheiden door (verzoeker; N.o.) is aangetoond dat de betreffende gedurende die jaren in Nederland verkochte personenauto's Nederland daadwerkelijk hebben verlaten.

De Belastingdienst heeft in verband hiermee BTW berekend over de ontvangen factuurprijs van de auto's die naar het buitenland zijn verkocht en een naheffingsaanslag ter hoogte van € 1.007.349 opgelegd. Tevens is de Belastingdienst van oordeel dat sprake is van opzet en heeft derhalve een boete vastgesteld ter hoogte van € 254.650 (25%).

(Verzoeker; N.o.) kan zich niet met de naheffingsaanslag en de opgelegde boete verenigen.

Volgens (verzoeker; N.o.) zijn de auto's door haar afnemers wel naar andere EU-lidstaten (hoofdzakelijk Duitsland) vervoerd.

(...)

Wij verzoeken u gedurende de behandeling van het bezwaar uitstel van betaling te verlenen...”

4. In een brief van 19 juli 2004 liet de Belastingdienst Breda verzoekers gemachtigde het volgende weten:

“...Op 6 november 2003 heeft u (...) om uitstel van betaling verzocht voor (de naheffingsaanslag omzetbelasting; N.o.).

Tot op heden heeft (verzoeker; N.o.) nog geen voldoende zekerheid geboden dat de schuld na bezwaar volledig wordt betaald. (...)

Ik stel (verzoeker; N.o.) alsnog in de gelegenheid binnen 14 dagen na dagtekening van deze brief zekerheid te bieden. Over de vorm van zekerheid kunt u met mij contact opnemen.

Als (verzoeker; N.o.) niet vóór genoemde datum de gevraagde zekerheid heeft geboden, is uw verzoek om uitstel bij deze afgewezen...”

5. In een brief van 28 juli 2004 tekende verzoekers gemachtigde beroep aan bij de Belastingdienst/Utrecht-Gooi (de directeur) tegen de beslissing van 19 juli 2004 van de Belastingdienst Breda. Hij verzocht hem een nadere termijn te stellen om zijn beroep te motiveren.

6. Gedagtekend 17 augustus 2004 deed de Belastingdienst/Utrecht-Gooi uitspraak op verzoekers beroep. De Belastingdienst wees verzoekers beroep af met de volgende overwegingen:

“...Artikel 25, paragraaf 1, lid 16 van de Leidraad Invordering 1990 bepaalt dat de ontvanger uitstel van betaling kan verlenen nadat voldoende zekerheid is gesteld. U heeft echter geen zekerheid gesteld. Zekerheid kan bijvoorbeeld worden geboden door het overleggen van een bankgarantie of het vestigen van een pand- of hypotheekrecht ten behoeve van de ontvanger.

Gezien de hoogte van de aanslag of het financiële belang is het gerechtvaardigd dat de ontvanger zekerheid verzoekt voor het bestreden bedrag.

(...)

Om (verdere) invorderingsmaatregelen te voorkomen, adviseer ik uw cliënt om binnen tien dagen na dagtekening van deze beschikking, te overleggen met de ontvanger over de betaling van de belastingschuld...”

B. Standpunt verzoeker

Voor het standpunt van verzoeker wordt verwezen naar de klachtformulering onder Klacht. In zijn verzoekschrift merkte verzoekers gemachtigde nog het volgende op:

“...Naar onze inzichten kan de Belastingdienst een dergelijk hoge niet-definitieve belastingschuld en boete waartegen nog een bezwaarprocedure loopt niet op deze wijze invorderen, noch een legitiem beroep tegen een beschikking tot intrekking van uitstel van betaling op deze wijze met een standaardbriefje afdoen zonder de belastingplichtige of zijn gemachtigde te horen of in de gelegenheid te stellen het beroep - conform verzoek - nader te motiveren, mede ook niet omdat er een boete in het geding is.

Ter adstructie merken wij nog het volgende op.

(Verzoeker; N.o.) - een natuurlijk persoon - is niet in staat om zekerheid te stellen voor een bedrag van een dergelijke omvang. Het op deze wijze feitelijk doorzetten van de invordering van deze - nog niet definitief vaststaande - belastingschuld, leidt tot een faillissement van (verzoeker; N.o.) en dit zelfs nog voor het tijdstip waarop de behandelend inspecteur van de Belastingdienst uitspraak op het bezwaar kan doen...”

C. Standpunt Belastingdienst/Utrecht- gooi

In reactie op de klacht liet de Belastingdienst/Utrecht-Gooi, in een op 12 oktober 2004 door de Nationale ombudsman ontvangen brief, het volgende weten:

“... Gezien het feit dat niet voldaan is aan de voorwaarden waaronder het uitstel was verleend, ben ik van mening dat het beroepschrift terecht is afgewezen.

Overigens ben ik van mening dat, gezien het grote fiscale belang en de onzekerheid over de verschuldigdheid van de aanslag, de ontvanger terecht zekerheid heeft gevraagd. De Leidraad Invordering, art. 25 paragraaf 1, lid 1, 7 en 16 geeft de ontvanger hier de mogelijkheden voor.

(...)

Of betaling zal leiden tot het faillissement van reclamant kan ik op dit moment niet goed beoordelen. Gezien de hoogte van de aanslag acht ik dit op voorhand niet uitgesloten. Dit feit kan, indien de aanslag of een deel daarvan in stand blijft, echter nooit een overweging zijn om de aanslag niet in te vorderen. Ik denk dat adressant het begrip betaling en zekerheid door elkaar haalt. Dit kan mogelijk een gevolg zijn van een opmerking in de beschikking van de directeur. Hier kom ik later op terug.

De ontvanger heeft overigens géén betaling geëist voor het omstreden bedrag. Dit kan en mag hij ook niet nu de hoogte van de aanslag nog ter discussie staat. De ontvanger heeft slechts zekerheid geëist voor het omstreden bedrag. Het verstrekken van zekerheid zal normaal gesproken niet tot een faillissement leiden.

(...) Het is aan de verzoeker om de gevraagde zekerheid te verstrekken. Indien verzoeker dit niet kan of daar bepaalde ideeën over heeft, is het aan hem om in overleg met de ontvanger te treden om te beoordelen met welke vorm en welke hoogte de ontvanger akkoord kan gaan.

Adressant heeft echter gesteld geen zekerheid te kunnen of willen geven en laat hierdoor weinig of geen ruimte voor overleg open.

In zijn brief vraagt (verzoekers gemachtigde; N.o.) nog aandacht voor twee andere punten. Dit betreft zijn opmerking over de beschikking van de directeur over het opnemen van contact met de ontvanger over de betaling en het niet ingaan op het verzoek voor een termijn ter nadere motivering.

Voor wat betreft het eerste punt moet gezegd worden dat de formulering “betaling” niet geheel correct is opgenomen. Beter ware het in dit soort situaties te kiezen voor de tekst zekerheid en/of betaling. De strekking van de beschikking is echter voor een deskundige als (de gemachtigde; N.o.) duidelijk. Hier wordt namelijk de boodschap afgegeven neem contact op met de ontvanger om de kwestie verder te bespreken.

Op het verzoek om een termijn voor nadere motivering is de directeur naar mijn oordeel terecht niet ingegaan. Het is (de gemachtigde; N.o.) bekend dat er geen nieuwe feiten naar voren konden komen. De directeur staat het in een kwestie als de onderhavige slechts vrij de beslissing van de ontvanger te toetsen en daar een uitspraak over te doen.

Hierbij merk ik nog op dat het voor een ieder altijd mogelijk is ook na de uitspraak, van in deze situatie de directeur, relevante feiten en informatie toe te zenden. Van deze mogelijkheid, die zeker ook bij (de gemachtigde; N.o.) bekend is, is tot op heden geen gebruik gemaakt.

Conclusie

Nu adressant geen zekerheid heeft verstrekt, is het uitstel terecht ingetrokken. Met het verlenen van uitstel van betaling zonder zekerheid zou de ontvanger een groot risico lopen dat de aanslag, na behandeling van het bezwaar, en mogelijk een beroepsschrift bij het Hof, onverhaalbaar blijkt te zijn. Mede gelet op de tijdspanne welke dergelijke procedures kunnen hebben.

Verder zou met het verlenen van uitstel van betaling de ontvanger beknopt worden in zijn mogelijkheden om de vordering “veilig te stellen”. Immers na het afgeven van een uitstelbeschikking is het de ontvanger niet toegestaan om nadere invorderingsmaatregelen te treffen.

Nu het uitstel is ingetrokken omdat er geen zekerheid is verstrekt, kan de ontvanger zelf zekerheid nemen door middel van bijvoorbeeld beslag te leggen op de activa van belastingschuldige.

Voor alle duidelijkheid vermeld ik hierbij dat het de ontvanger, zonder toestemming van de directeur, niet is toegestaan om definitieve invorderingsmaatregelen te treffen zolang de hoogte van de aanslag nog bestreden wordt. M.a.w. een eventuele beslaglegging zal slechts dienen tot het nemen van zekerheid en zal, zolang de verschuldigdheid van de aanslag nog bestreden wordt, niet leiden tot onherroepelijke invorderingsmaatregelen. Het beslag zal daarom niet meer dan een conservatoir karakter krijgen. Een dergelijk beslag zal dus ook niet tot een faillissement kunnen leiden...”

D. reactie verzoeker

In reactie op het toegezonden verslag van bevindingen liet verzoekers gemachtigde in een brief van 29 november 2004 nog het volgende weten:

“...Ter nadere toelichting en betreffende het onderscheid tussen betalen en verstrekken van zekerheid merken wij het volgende op.

Het eisen van zekerheid in een dergelijke situatie door de Belastingdienst alvorens uitstel van betaling wordt verleend, heeft anders dan de Belastingdienst doet vermoeden, wel degelijk een voor een ondernemer zeer grote impact. Vooropgesteld dat een dergelijke zekerheid (voor het in geschil zijnde bedrag van € 1.341.905) vaak door een ondernemer eenmanszaak niet kan worden geboden, leidt een en ander ertoe dat een ondernemer die een dergelijke zekerheid wel zou kunnen verlenen, per direct zijn kredietfaciliteiten gereduceerd ziet met het bedrag van de verstrekte zekerheid. Dit nu heeft tot gevolg dat in een dergelijke situatie de ondernemersactiviteiten direct noodgedwongen moeten worden gestopt omdat er eenvoudig geen geld meer is. Dit stoppen van de activiteiten leidt een kettingreactie in die vervolgens leidt tot het faillissement van de onderneming. Ook bij het leggen van een conservatoir (derden)beslag door de ontvanger zal zulks veelal het geval zijn.

De suggestie van de Belastingdienst om na een afwijzing van een beroep nog contact op te nemen met de ontvanger die in een eerder stadium een verzoek om uitstel van betaling heeft afgewezen, komt ons merkwaardig voor. De opmerking dat het altijd - ook nadat beroep is afgewezen - mogelijk is dat er nadere aanvullende omstandigheden worden aangevoerd kan naar onze inzichten nooit een rechtvaardiging zijn voor het door middel van een standaardbrief afwijzen van een proforma beroep zonder dat het principe van hoor en wederhoor is toegepast. De opmerking dat er inmiddels hierover nog geen contact is opgenomen is in dit kader niet relevant: met de ontvanger en de behandelend belastingambtenaar is de zaak immers wel uitvoerig besproken. De laatste overigens kan de werkwijze van zijn collega in deze zaak (de ontvanger) overigens in het geheel niet

billijken.

Wij merken tot slot nog op dat het feit dat ons beroep is afgewezen zonder dat de Belastingdienst ons in de gelegenheid heeft gesteld te worden gehoord, niet strookt met het bepaalde in artikel 7:16, lid 1, van de Algemene wet bestuursrecht...”

Achtergrond

1. Leidraad invordering 1990 (resolutie van de staatssecretaris van Financiën van 26 juni 1990, nr. AFZ 90/1990, zoals deze luidt vanaf 1 januari 2004)

Art. 25, § 1, lid 16 Het stellen van zekerheid als voorwaarde

“...Uitstel van betaling kan worden verleend of kan worden verlengd nadat beslag is gelegd of door de belastingschuldige of een derde zekerheid is gesteld. De executiewaarde van de inbeslaggenomen zaken, dan wel de hoogte van de zekerheid die gesteld wordt, dient gelijk te zijn aan de schuld waarvoor uitstel wordt verzocht. Als hetzij de aard en de omvang van de schuld in relatie tot de termijn waarvoor uitstel van betaling wordt gevraagd, hetzij het in het verleden getoonde aangifte- en betalingsgedrag daartoe aanleiding geeft, kan de ontvanger afzien van het eisen van zekerheid. Bij het stellen van zekerheid gaat de voorkeur uit naar zekerheden die op eenvoudige wijze kunnen worden gesteld, bewaakt en zo nodig uitgewonnen. Met name valt te denken aan een bankgarantie, (stille of openbare) verpanding van een volwaardige vordering, hypotheek en verpanding van geldswaardige papieren of borgstelling door de directeur groot aandeelhouder van een BV. Opgemerkt wordt dat de ontvanger terughoudend dient te zijn met het aanvaarden van aangeboden zekerheid op goederen die sterk aan waardeverandering onderhevig zijn, zoals bijvoorbeeld aandelen. Is echter sprake van een zodanige zekerheidsstelling, dan dient de ontvanger extra alert te zijn bij het bewaken daarvan. Een aangeboden zekerheid in de vorm van een bezitloze verpanding van voorraden is in beginsel niet aanvaardbaar. Dit laatste lijdt slechts uitzondering indien aannemelijk is dat de belastingschuld niet kan worden betaald en andere zekerheidsvormen niet voorhanden zijn. De reden dat een bezitloze verpanding van voorraden niet kan worden aanvaard, is gelegen in de aard van het zekerheidsobject. In het uitzonderlijke geval dat sprake is van een bezitloze verpanding van voorraden, dient ook hier de ontvanger extra alert te zijn bij het bewaken daarvan.”

Artikel 25, § 1, lid 21 Beroepsfase en Awb

“Op de beroepsfase is naast hetgeen in deze paragraaf is bepaald hoofdstuk 6 van het Voorschrift Awb 1997 van overeenkomstige toepassing, met dien verstande dat:

(...)

met betrekking tot een beroepschrift waaruit niet duidelijk blijkt waarop het beroep gebaseerd is geldt dat de indiener wordt verzocht het beroepschrift binnen een redelijke termijn (nader) te motiveren. De ontvanger wijst de indiener op een mogelijke niet-ontvankelijkverklaring bij het niet voldoen aan deze motiveringsplicht.”

Art. 25, § 2, lid 3 De beslissing op een verzoek om uitstel in verband met een tijdig ingediend bezwaarschrift

“In het algemeen wordt, ongeacht de hoogte van het bestreden bedrag, onder door de ontvanger te stellen voorwaarden gunstig beslist op een verzoek om uitstel van betaling in verband met een tijdig gemotiveerd bezwaarschrift. De toewijzende beslissing strekt zich niet verder uit dan tot het bestreden bedrag. Van de belastingschuldige kunnen nadere gegevens worden verlangd ter bepaling van de hoogte van het bestreden bedrag. Zo nodig kan de ontvanger in overleg treden met de inspecteur om de juistheid van de door de belastingschuldige verstrekte gegevens te verifiëren. Het verschil tussen het bedrag van de belastingaanslag en het bestreden bedrag dient tijdig te worden voldaan. Uiteraard kan de ontvanger voor de betwiste belastingschuld zekerheid verlangen, zoals bedoeld in § 1, lid 16, hiervoor, dan wel vooruitlopend op de uiteindelijke uitspraak op het bezwaarschrift een betalingsregeling als bedoeld in § 7 e.v., hierna, met de belastingschuldige overeenkomen. Als een zekerheidsobject ontbreekt of het stellen van zekerheid volgens de ontvanger de belastingschuldige onevenredig belast, kan de ontvanger van het vragen van zekerheid afzien en zich door het leggen van beslag zekerheid verschaffen. Zolang nog geen uitspraak is gedaan op het ingediende bezwaarschrift kunnen ten aanzien van het bestreden bedrag onherroepelijke invorderingsmaatregelen alleen plaatsvinden na voorafgaande toestemming van het ministerie”

2. Voorschrift Algemene wet bestuursrecht 1997 (Besluit van 21 juli 1997, Stcrt 138, van de staatssecretaris van Financiën)

Artikel 6.2.2.

“Van het horen van de belastingplichtige kan volgens de Awb worden afgezien als:

- het bezwaar kennelijk niet-ontvankelijk is;
- de belastingplichtige heeft verklaard geen gebruik te willen maken van het recht te worden gehoord;
- aan het bezwaar volledig wordt tegemoet gekomen;
- het bezwaar kennelijk ongegrond is.

Is sprake van een kennelijk niet-ontvankelijk bezwaarschrift of is het bezwaarschrift kennelijk ongegrond dan hoort de inspecteur de belastingplichtige toch indien

belastingplichtige daarom heeft verzocht. Het horen strekt er immers mede toe om een zo gefundeerd mogelijk (ambtshalve) beslissing te kunnen nemen.”